OMNIBUSZ KUTATÁS A HOSPICE ELLÁTÁSSAL KAPCSOLATBAN

Kutatási jelentés

© 2016 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

GAME CHANGERS

MÓDSZERTAN

CÉLCSOPORT ÉS MINTA

1000 fő, 18 év feletti országos minta, mely reprezentatív:

- Nem szerint
- Kor szerint
- Iskolai végzettség
- és lakóhely szerint

MÓDSZER

A kutatás CAPIBUSZ-on valósult meg, ami az Ipsos CAPI (computer-assisted personal interviewing) alapú omnibusza. A lekérdezés személyesen történt. Az adatfelvétel 2016. szeptember 30. és október 6. között zajlott.

ELEMZÉS

- A kerekítések miatt a százalékok összege eltérhet a száztól.
- Szignifikáns összefüggések: nagyobb mint 95% annak valószínűsége, hogy a kapott összefüggések a teljes vizsgált lakosságra nézve is igazak, azaz ilyen esetben a vizsgált csoportokban a vélemények közötti összefüggések nem véletlenek. A háttérváltozók szerinti bontást bemutató ábrák csak a statisztikailag szignifikáns különbségeket tartalmazzák.

EREDMÉNYEK

A MINTA ÖSSZETÉTELE (országos reprezentatív mintán)

NEM

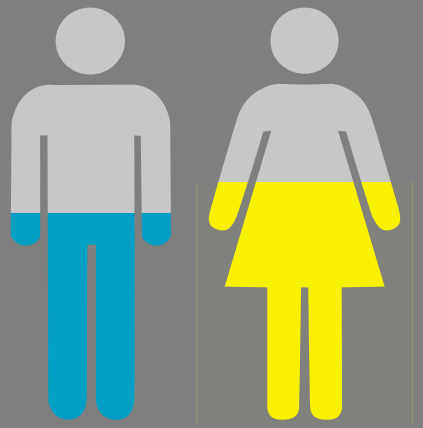

47% 53%

KOR

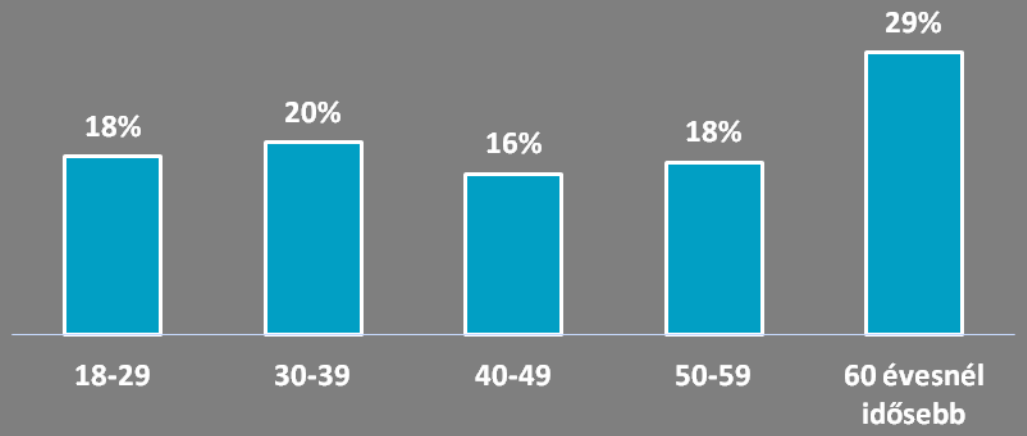

ISKOLAI VÉGZETTSÉG

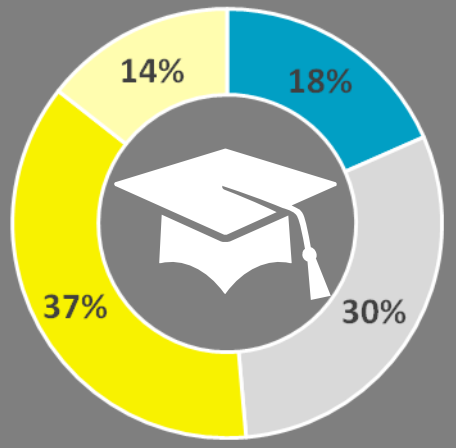

- 8 általános vagy annál kevesebb
- Szakma
- Érettségi
- Diploma vagy felsőfokú

TELEPÜLÉSTÍPUS

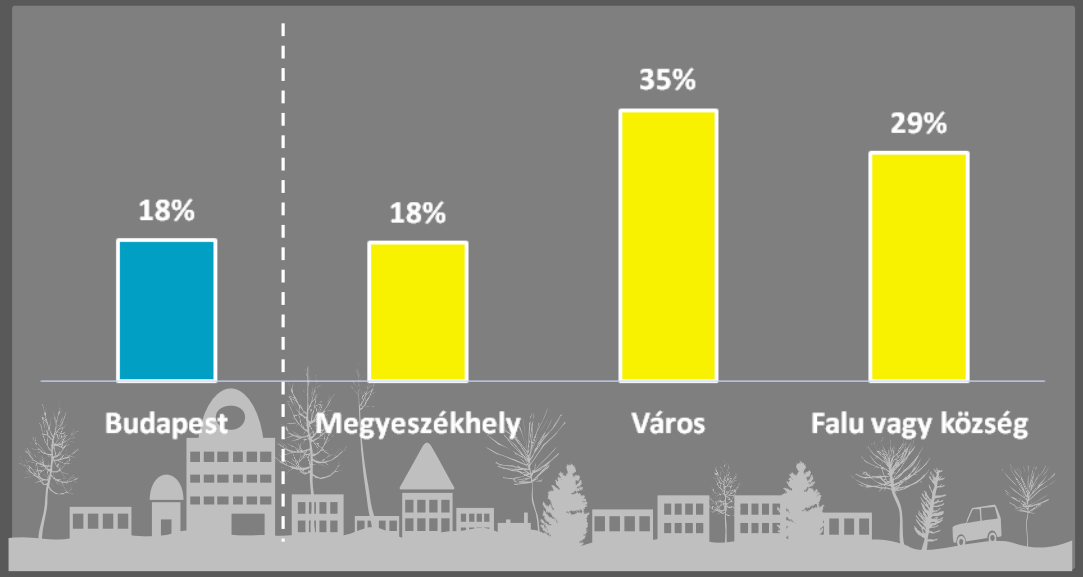

RÉGIÓ

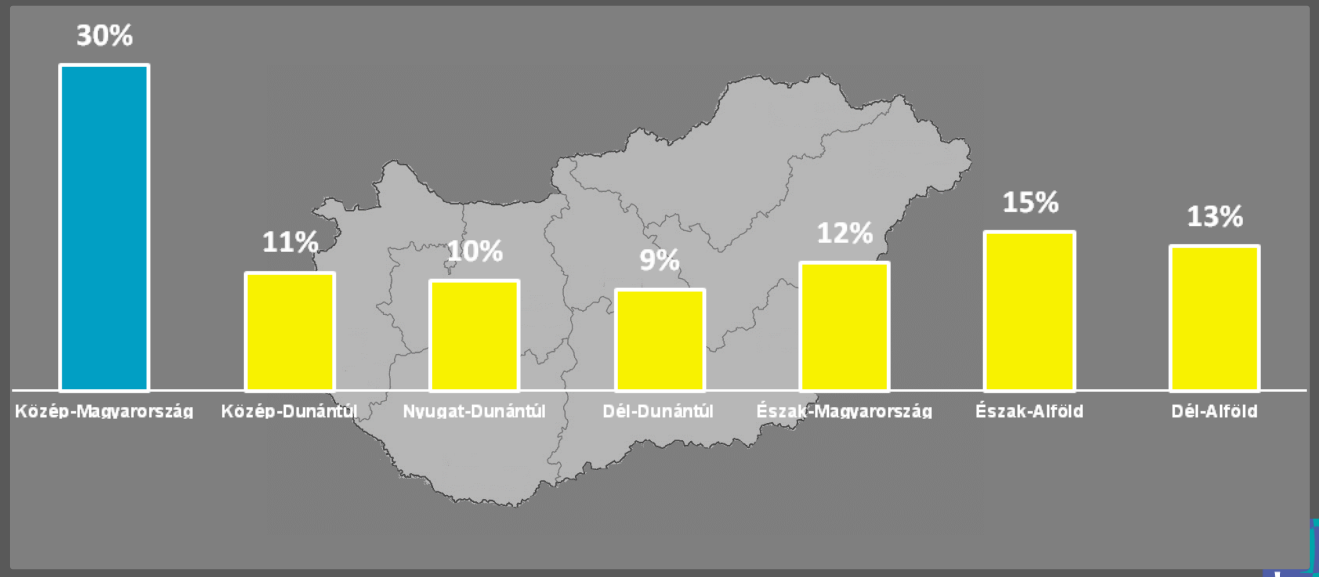

A válaszadók 76%-a szerint fontos, hogy megismerje betegsége pontos diagnózisát. A nemek és az életkor tekintetében hasonló összefüggést találtunk. Eszerint a többség mindenképpen szeretné megismerni konkrét betegségét, abban az esetben is, ha gyógyíthatatlan.

Q6. Tegyük fel, hogy Ön az orvosánál ül és a betegsége diagnosztizálására vár. Szeretné megismerni a pontos diagnózist? | Bázis: 1000 fő

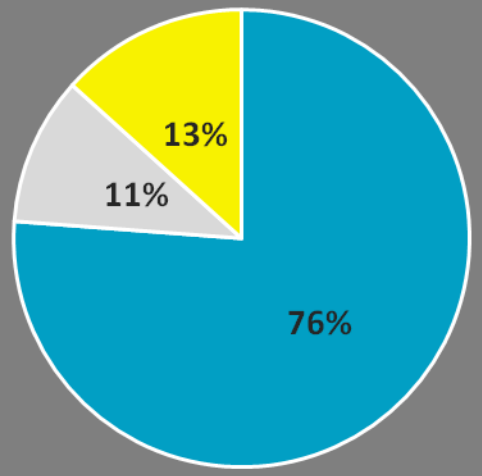

Igen

Csak akkor, ha nem gyógyíthatatlan

Nem

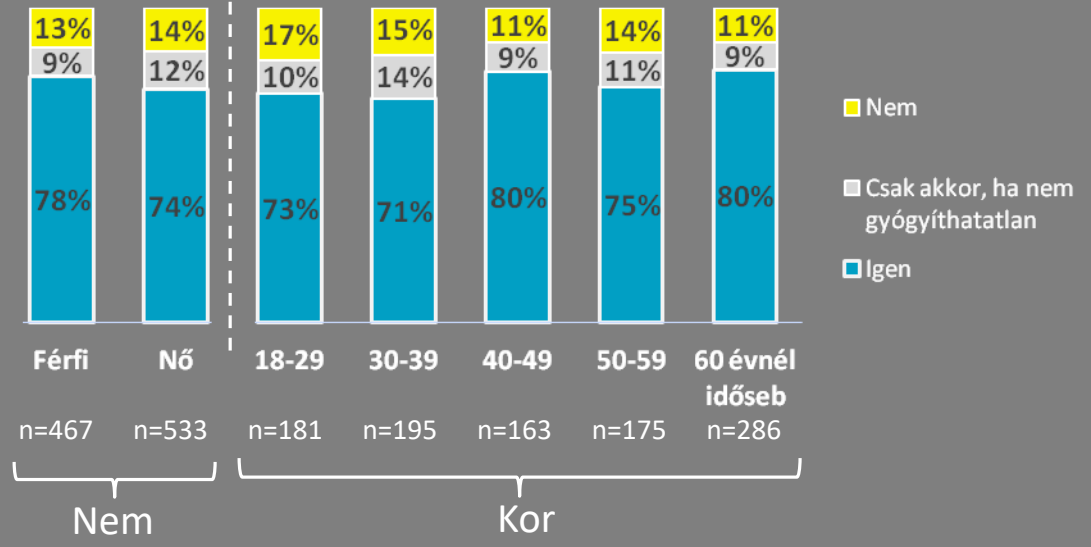

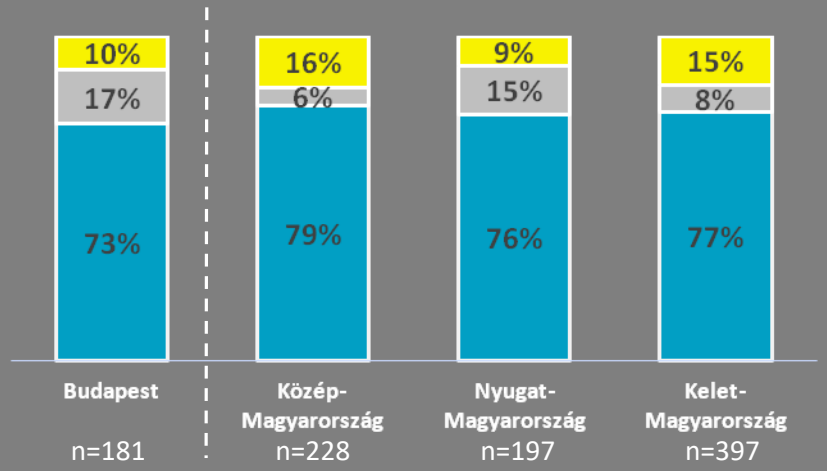

Nem

Csak akkor, ha nem gyógyíthatatlan

Igen

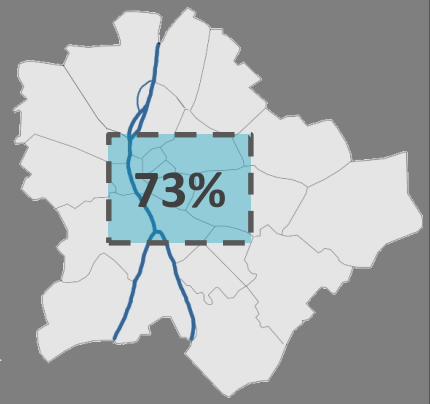

A **budapesti** lakosság esetében szignifikáns eltérést találtunk a teljes lakossághoz képest azok között, *akik csak abban az esetben szeretnék tudni pontos diagnózisukat, ha betegségük nem gyógyíthatatlan*. Míg a teljes mintán ez az arány **13%,** fővárosiak körében **17%.**

A megkérdezettek sokkal inkább félnek attól, hogy elveszítik emberi méltóságukat és kiszolgáltatottá válnak, valamint a fájdalomtól, mint magától a haláltól. Különböző szocio-demográfiai változók mentén nem találtunk kiugró eltérést az eredmények között.

Q7. Mennyire félne az alábbiaktól, ha gyógyíthatatlan daganatos betegséget diagnosztizálnának Önnél? | Bázis: 1000 fő

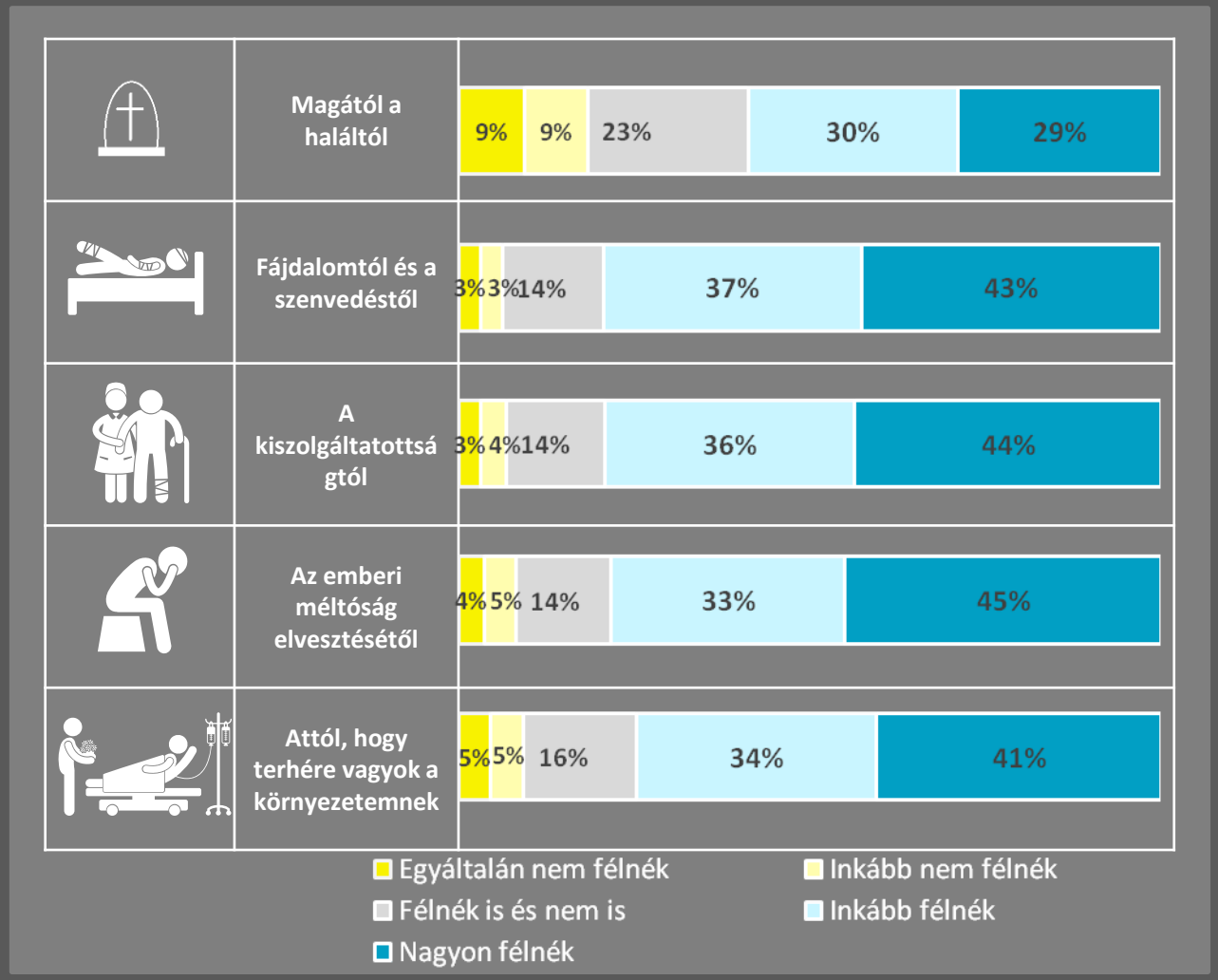

Q1. A hozzátartozóin kívül kihez fordulna segítségért (kitől várna segítséget, ha megtudná, hogy Ön gyógyíthatatlan betegségben szenved? Az élet azon szakaszára gondoljon, amikor a beteg már nem részesülhet gyógyító kezelésben. | Bázis: 1000 fő

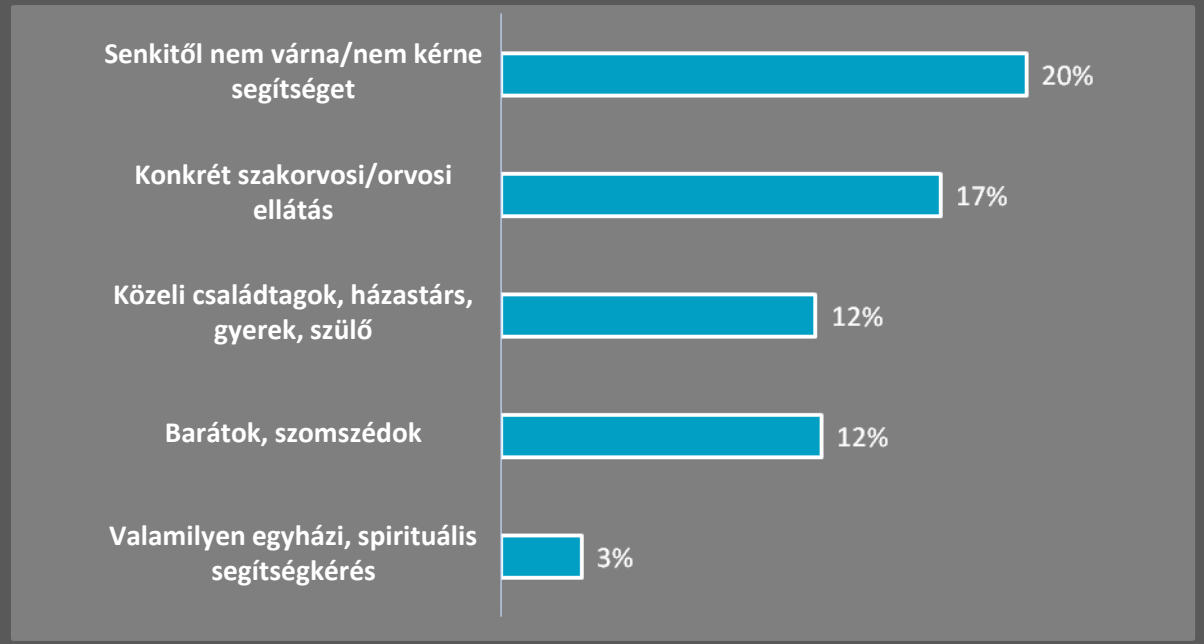

A nyitott kérdésre adott válaszokból kiugróan magas azoknak az aránya, akik **senkitől nem várnának**, nem tudnának vagy éppen nem akarnának segítséget kérni. Bár a kérdésben főleg arra voltunk kíváncsiak, hogy a családtagokon, barátokon kívül ki vagy éppen milyen intézmény lenne az, ahová a válaszadó egy ilyen esetben fordulna, a legtöbben **nem tudtak elvonatkoztatni a hozzátartozóktól**, hozzájuk közel álló személyektől. A krónikus ápolási osztályok, valamint a hospice ellátás szintén megjelentek a nyitott válaszok között, de alacsony azoknak az aránya, akik ezeket említették.

A teljes lakosságra nézve nincs különbség aközött, hogy valaki hol szeretné megélnie élete utolsó szakaszát és hol szeretné méltóságát megőrizve befejezni az életét. Mindkét esetben szignifikáns többség választaná azt, hogy otthonában tölthesse el azt az időszakot.

Q8.Ha lehetősége lenne, hol venne igénybe olyan ápolást, támogató segítséget, amely segít méltó módon megélnie élete utolsó szakaszát? | Bázis: 1000 fő

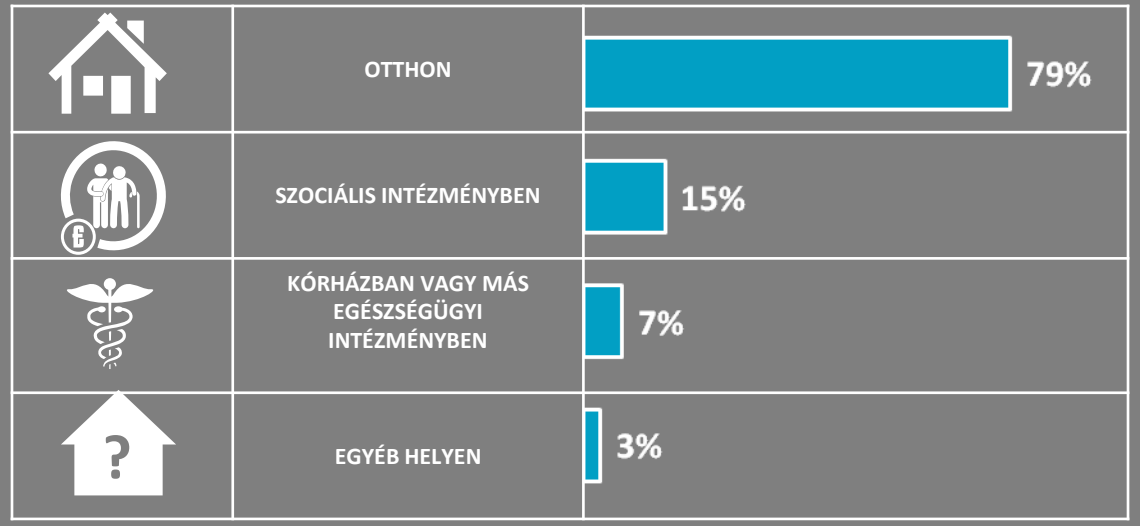

Q9. Egy hosszabb betegség után hol tudja elképzelni, hogy emberi méltóságát megőrizve fejezi be az életét| Bázis: 1000 fő

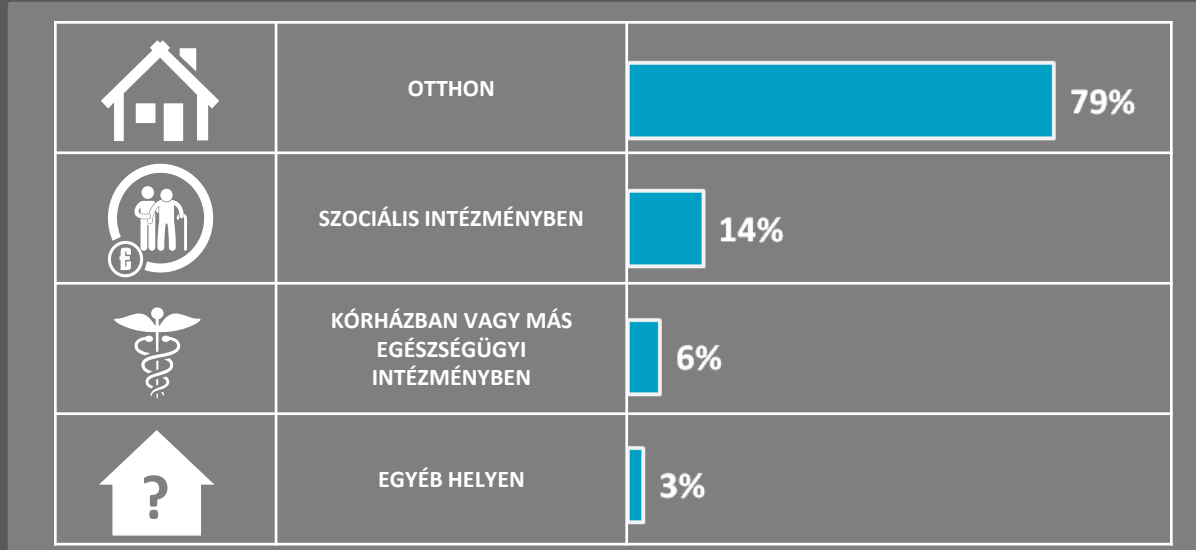

Q10. Ha anyagi helyzete és életkörülményei engednék, ápolná-e otthon gyógyíthatatlan beteg hozzátartozóját szakszerű segítség igénybevételével? | Bázis: 1000 fő

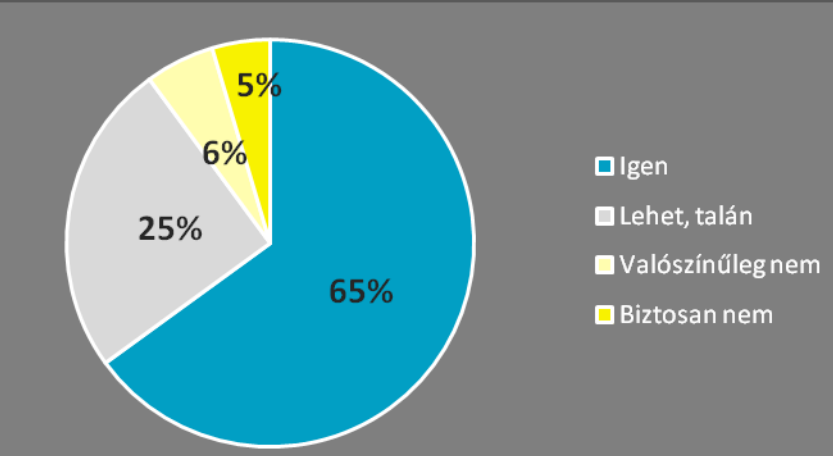

68%

A kitöltők **90%**-a biztosan vagy a lehető legnagyobb valószínűséggel ápolná otthon gyógyíthatatlan beteg hozzátartozóját. Elmondható, hogy a **nők** inkább vállalkoznának arra, hogy otthoni ápolást biztosítsanak hozzátartozójuknak: **68%** döntene úgy, hogy biztosan ápolná végstádiumú családtagját, míg ez a férfiak esetében 62%.

A teljes lakosság 43%-a hallott már a hospice ellátásról, illetve további 22% hallotta magát a szót, de nem ismeri a jelentését. Budapesti, illetve régió szerinti bontásban nem találtunk szignifikáns különbséget a teljes lakossággal összehasonlítva. A hospice-t a többség vagy nem ismeri, vagy pedig a gyógyíthatatlan betegek segítésével azonosítja.

Q2. Hallott már a Hospice ellátásról? | Bázis: 1000 fő

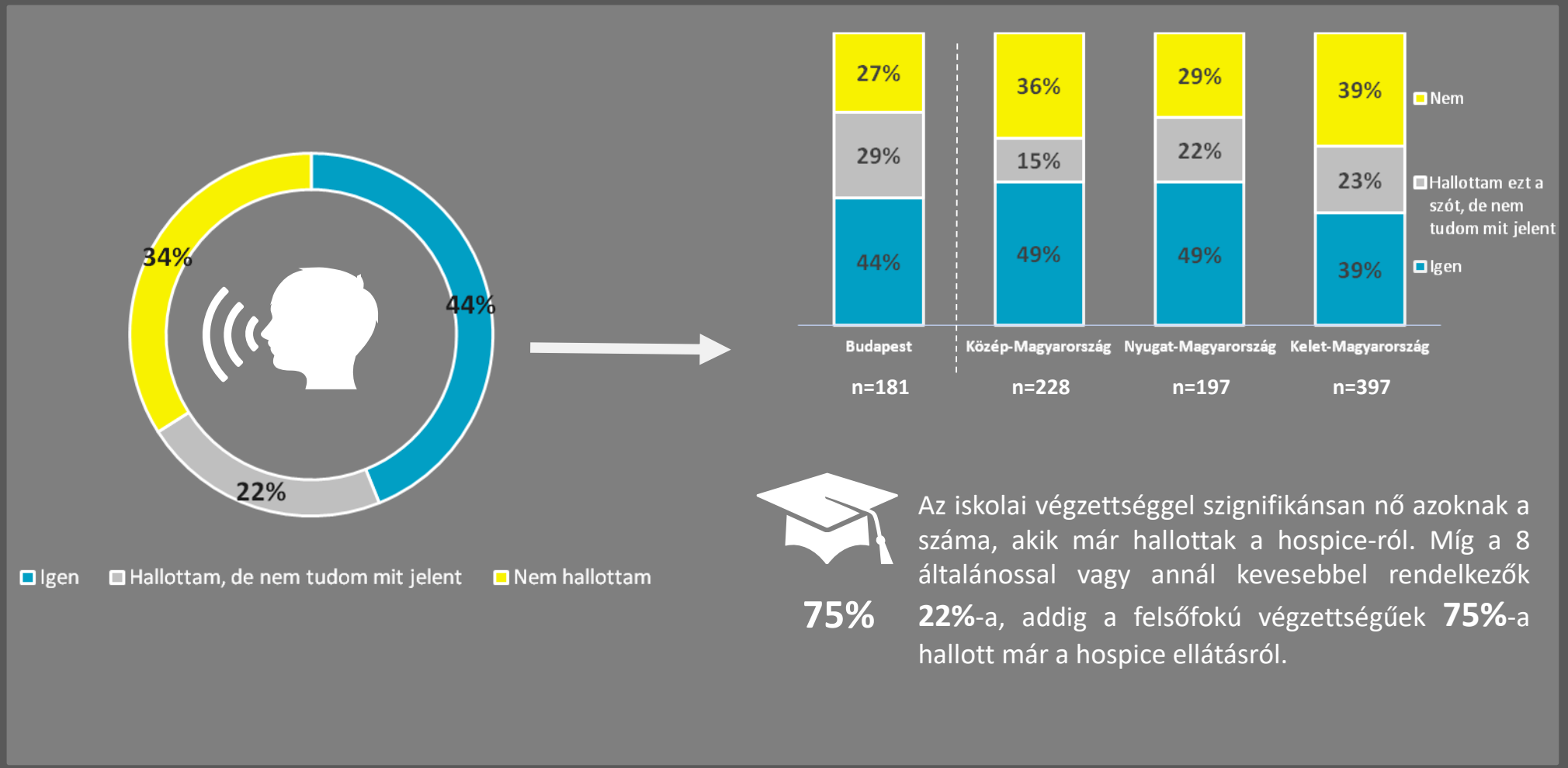

75%

Az iskolai végzettséggel szignifikánsan nő azoknak a száma, akik már hallottak a hospice-ról. Míg a 8 általánossal vagy annál kevesebbel rendelkezők **22%**-a, addig a felsőfokú végzettségűek **75%**-a hallott már a hospice ellátásról.

A régió szerinti bontásból kiderül, hogy Közép-, illetve Nyugat-Magyarországon ismerik a legtöbben a hospice ellátást. A budapesti ismertség nem tér el szignifikánsan a teljes lakosság átlagától, viszont **Kelet-Magyarország**on **szignifikánsan kevesebben hallottak** a hospice-ról, mint Közép-, és Nyugat-Magyarországon, vagy Budapesten.

Azok, akik már hallottak a hospice ellátásról nagy arányban helyesen, a végső stádiumú betegek megsegítésével, a rákos betegek ellátásával, a lelki támogatással azonosítják. Megjelentek a válaszok között olyanok is, akik szerint a hospice egy fizetős, „luxus” egészségügyi intézmény. Bár a megkérdezettek 56%-a nem hallott még róla, vagy nincs tisztában a jelentéssel, néhányan igyekeztek megválaszolni a hospice-ra vonatkozó kérdést és a többségük szintén az egészségügyi szolgáltatásokhoz köti azt.

Q3. Mit tud a hospice-ról, ön szerint mi a hospice? | Bázis: 439 fő (azok, akik már hallottak a hospice ellátásról)

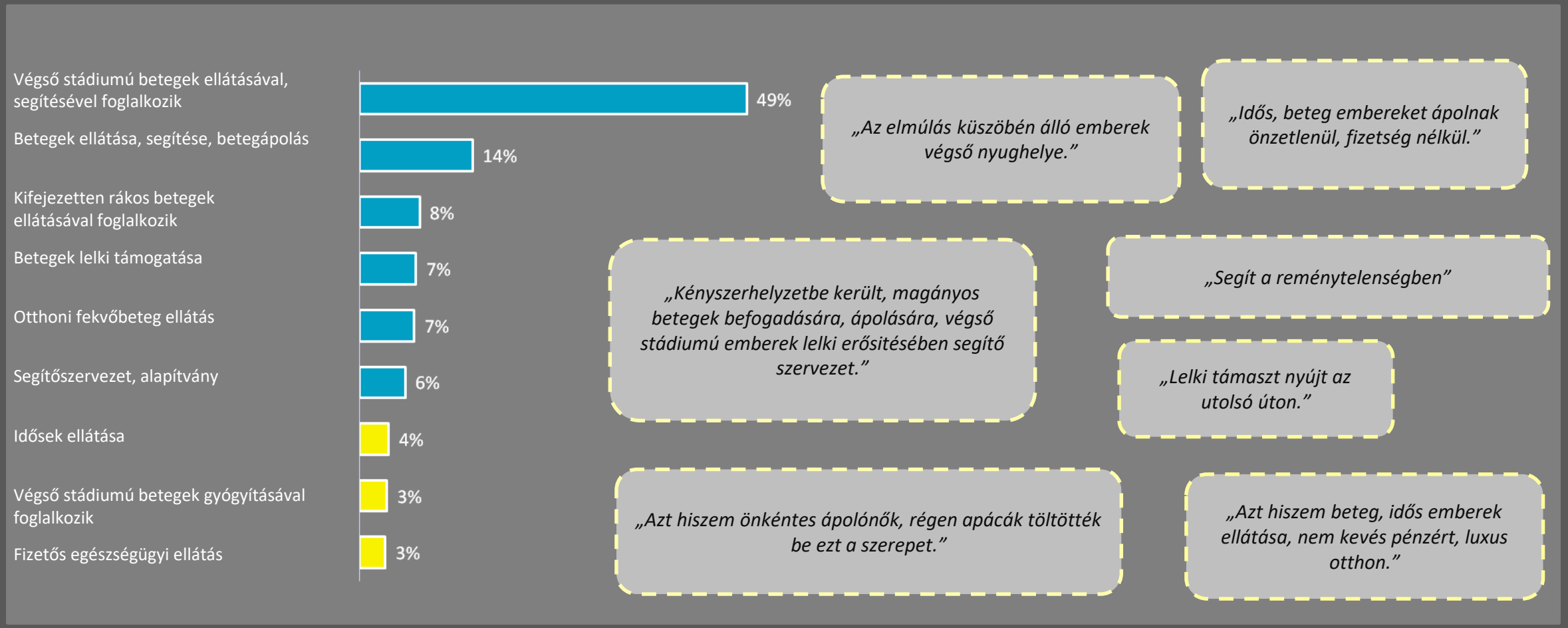

A teljes lakosság 41%-a hallott már a Magyar Hospice Alapítványról. A teljes lakossággal összevetve nem találtunk szignifikáns eltérést a régióra, illetve a fővárosra nézve, ám Kelet-Magyarországon szignifikánsan kevesebben ismerik az alapítványt, mint Budapesten és Közép-, valamint Nyugat-Magyarországon.

41%

Q4. Hallott már a Magyar Hospice Alapítványról?
Bázis: 1000 fő

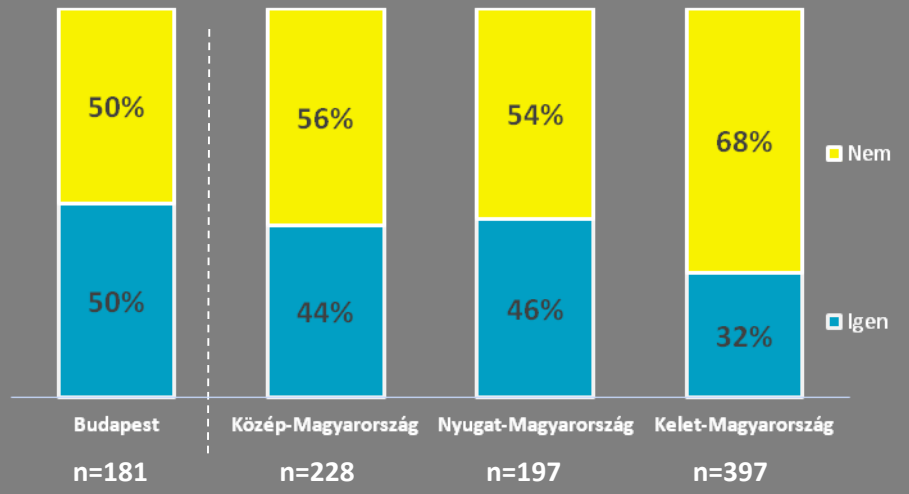

66%

Akárcsak a hospice esetében, a Magyar Hospice Alapítványról is elmondható az, hogy az iskolai végzettség számának a növekedésével nő azoknak a száma, akik már hallottak a Magyar Hospice Alapítványról. **A felsőfokú végzettségűek 66%**-a ismeri az alapítványt, míg ez az arány a **8 általánossal vagy annál kevesebbel** rendelkezők között **23%.**

A **budapesti** válaszadók **50%**-a már **hallott** a Magyar Hospice Alapítványól, ami több, mint az országos átlag. Ezt magyarázza az, hogy az alapítvány elsősorban Budapesten és vonzáskörzetében végzi tevékenységét. **Kelet-Magyarország**on már magáról a hospice-ról is szignifikánsan kevesebben hallottak, mint az ország többi régiójában, és még kevesebb, csupán **32%** azoknak az aránya, akik **ismerik** az alapítványt.

Azok, akik már hallottak a Magyar Hospice Alapítványról (41%), a tevékenységét főleg az intézeti fekvőbeteg ápolással, az otthoni ápolással és a betegek lelki támogatásával azonosítják.

Q5. Az alábbiak közül a Magyar Hospice Alapítvány milyen tevékenységeit ismeri? | Bázis: 407 fő (azok, akik már hallottak a Magyar Hospice Alapítványról)

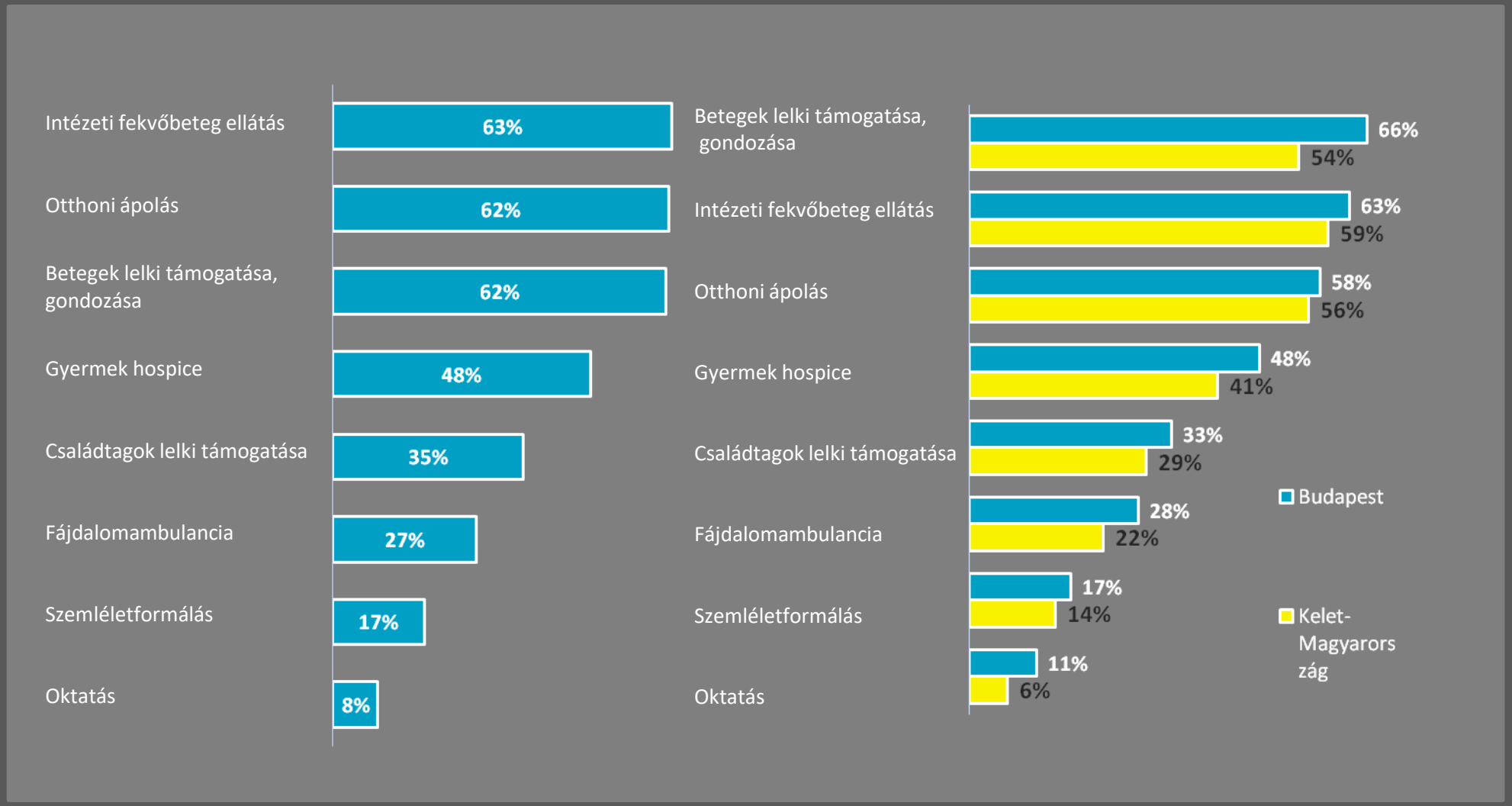

A régió szerinti bontásban nem találtunk kiemelkedő eltérést Közép-, és Nyugat-Magyarország és a teljes lakosság között. **Kelet-Magyarország** még mindig kiugró – a válaszadók közül **kevesebben ismerik az egyes tevékenységeket**, mint a többi régióban, a fővárosban vagy átlagosan. **Budapest**en a betegek **lelki támogatás**át, **fekvőbeteg** és az **otthoni ápolás**t ismerik a legtöbben.

ÖSSZEFOGLALÓ I.

A válaszadók 73%-a tudni szeretné a pontos diagnózist betegség esetén. Ez azt jelenti, hogy az emberek többségi akkor is szeretne szembesülni a betegségével, ha az gyógyíthatatlan. Szignifikáns különbséget a különböző szocio-demográfiai változók mentén nem találtunk.
A megkérdezettek sokkal inkább félnek a kiszolgáltatottságtól, az emberi méltóságuk elvesztésétől és fájdalomtól, mint magától a haláltól.
A nyitott kérdésekre adott válaszokból is kiderült, hogy a kutatás témája valóban nagyon érzékeny volt: arra a kérdésre, hogy kihez fordulnának segítségért abban az esetben, ha gyógyíthatatlan betegségben szenvednének a válaszadók 32%-a nem akart vagy nem tudott válaszolni. Azok közül, akik mégis megtették, hozzávetőleg 200 fő senkitől nem kérne, nem kapna támogatást ha halálos betegsége lenne. Ez az érzés a korral együtt növekszik: minél idősebb a válaszadó, annál gyakrabban jelezte, hogy nincs senki az életében, akitől segítséget várhatna. Bár a kérdés során főleg arra szerettünk volna választ kapni, hogy milyen intézményeket, lehetőségeket ismer állapota kezelésére a kitöltő, ennek ellenére első sorban mindenki a családtagjait, barátait említette elsőként, akihez fordulhatnának gyógyíthatatlan kór esetén.

Szinte egyáltalán nincs különbség aközött, hogy valaki hol szeretné megélni élete utolsó szakaszát és hol szeretne meghalni. A megkérdezettek szignifikáns többsége töltené ezt az időszakot és fejezné be az életét a saját otthonában.

A válaszadók 65%-a ápolná, 25%-a pedig fontolóra venné, hogy ápolja gyógyíthatatlan hozzátartozóját, abban az esetben, ha szakszerű segítséget vehetne hozzá igénybe.

ÖSSZEFOGLALÓ II.

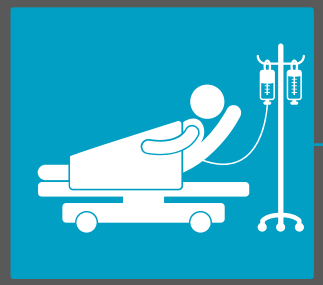

A válaszadóknak 43%-a hallott már a hospice ellátásról, illetve további 22% hallotta a szót, de jelentésével nincsen tisztában. A demográfiai változók bevonásával nem találtunk szembeszökő eltérést. A budapesti minta nagyon hasonló a teljes lakosságéhoz. A hospice ellátásról a legtöbben Közép- és Nyugat-Magyarországon hallottak, Kelet-Magyarországon pedig szignifikánsan kevesebben ismerik, mint az ország többi részén – vagy épp a fővárosban.

Arra a kérdésre, hogy mit tudnak a hospice-ról, mit jelent számukra a hospice, a megkérdezettek válaszai széles skálán mozogtak. Azok közül, akik már hallottak róla, 49% említette, hogy a hospice a végső stádiumú betegek ellátásával foglalkozik, és sok olyan válasz érkezett, ahol a hospice-t egészségügyi intézményként ismerik és egy könyörületesebb és humánus betegállátási szemléletmóddal azonosítják. Megjelentek a válaszadók között olyanok is, akik a hospice ellátásra egy ún. „luxus” szolgáltatásként gondolnak, ami az alacsonyabb társadalmi rétegek számára elérhetetlen és megfizethetetlen. Az iskolai végzettségi szerinti bontás alapján egyértelmű, hogy minél magasabb valakinek az iskolai végzettsége, annál inkább vannak ismeretei a témáról. A megkérdezett felsőfokú végzettségűek 75%-a már hallott a hospice-ról, míg a 8 általánossal vagy annál kevesebbel rendelkezők között ez az arány csupán 22%.

ÖSSZEFOGLALÓ III.

A megkérdezettek 41%-a ismeri a Magyar Hospice Alapítványt és tevékenységéről is vannak ismeretei. Kelet-Magyarország ismételten kiemelkedik a mintából, mivel szignifikánsan alacsonyabb azoknak az aránya (az ország többi részéhez, illetve a totál lakossághoz képest), akik már hallottak az alapítványról, vagy bármilyen szolgáltatásukat ismernék. Ahogy a hospice ismeretére vonatkozólag már megtapasztalhattuk, úgy a Magyar Hospice Alapítványról is elmondható az, hogy sokkal ismertebb azok körében, akik főiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkeznek (66%), mint azok számára, akiknek középfokú vagy az alapfokú a legmagasabb iskolai végzettségük.

A válaszadók többsége a Magyar Hospice Alapítványról elsősorban az intézeti fekvőbeteg ápolással, az otthoni ápolással és a betegek lelki támogatásával kapcsolatban hallott. Alacsony azoknak az aránya, akik ismerik az alapítvány szemléletformálási és oktatási tevékenységeit – ezekre nagyobb hangsúlyt kellene fektetni. Szocio-demográfiai különbségek nincsenek a különböző tevékenységikörök ismeretével kapcsolatban. A régiókban a teljes lakossághoz hasonlóan a fekvőbeteg ellátás, az otthoni ápolás és az ápoltak lelki támogatása a legjobban ismert, csupán egy-két százalékos eltérés mutatkozik közöttük. A kelet-magyarországi régióban ismételten átlagosan százalékkal kevesebben ismerik az egyes ellátásokat, szolgáltatásokat, mint országosan, illetve az ország többi területén. Összefoglalva elmondható, hogy a budapesti minta nem tér el szignifikánsan a teljes lakosságétól, viszont Kelet-Magyarországon komoly hiányosságok vannak – mind magáról a hospice-ról, mind a Magyar Hospice Alapítvánnyal és a tevékenységének ismeretével kapcsolatban.